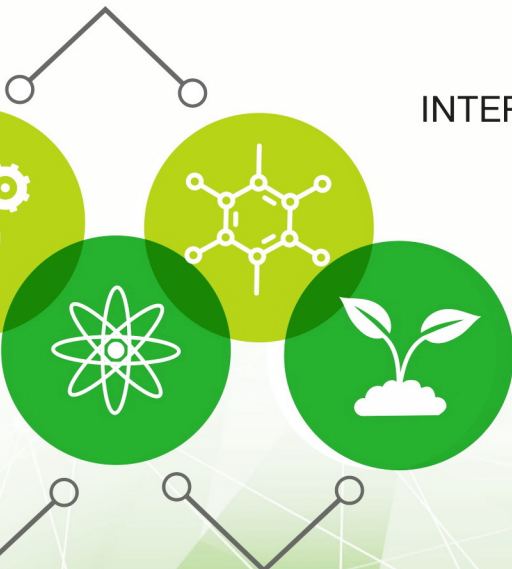

ISSN 2524-0986

 iScience[®]

ACTUAL SCIENTIFIC RESEARCH IN THE MODERN WORLD

INTERNATIONAL SCIENCE JOURNAL

Issue 9(89)
Part 2

**Pereiaslav
2022**

ACTUAL SCIENTIFIC RESEARCH IN THE MODERN WORLD

ISSUE 9(89)
Part 2

September 2022

INTERNATIONAL SCIENCE JOURNAL

Publishing schedule: 12 times/year (monthly)
Published since June 2015

Included in scientometric databases:

Google Scholar <https://scholar.google.com.ua/citations?user=JP57y1kAAAAJ&hl=uk>

Бібліометрика української науки

http://nbuviap.gov.ua/bpnu/index.php?page_sites=journals

Index Copernicus

<http://journals.indexcopernicus.com/+++,p24785301,3.html>

UDC 001.891(100) «20»

BBK 72.4

A43

Editorial board:

O. Bazaluk	Doctor of Philosophical Sciences, Professor (Ukraine)
I. Dobroskok	Doctor of Pedagogic Sciences, Professor (Ukraine)
S. Kabakbayev	Doctor of Physical and Mathematical Sciences, Professor (Kazakhstan)
G. Musabekova	Doctor of Pedagogic Sciences, Professor (Kazakhstan)
I. Smyrnov	Doctor of Geographic Sciences, Professor (Ukraine)
O. Isak	Doctor of Sociological Sciences (Moldova)
Lyu Bincyа	Doctor of Art Criticism (CPR)
V. Tamulet	Doctor of Historical Sciences (Moldova)
S. Brynza	Doctor of Juridical Sciences, Professor (Moldova)
A. Tykhon	Doctor of Medical Sciences (Moldova)
A. Goriashenko	Doctor of Pedagogic Sciences (Moldova)
G. Alieve-Kengerli	Doctor of Philological Sciences, Professor (Azerbaijan)
A. Aidosov	Doctor of Technical Sciences, Professor (Kazakhstan)
T. Lozova	Doctor of Technical Sciences, Professor (Ukraine)
O. Sydorenko	Doctor of Technical Sciences, Professor (Ukraine)
A. Egiazarian	Doctor of Pedagogic Sciences, Professor (Armenia)
Z. Aliev	Doctor of Agricultural Sciences, Professor (Azerbaijan)
K. Partoev	Doctor of Agricultural Sciences, Professor (Tajikistan)
L. Tsibulko	Doctor of Pedagogic Sciences, Professor (Ukraine)
M. Baimukhamedov	Doctor of Technical Sciences, Professor (Kazakhstan)
M. Musabayeva	Doctor of Geographic Science, Professor (Kazakhstan)
Z. Kabyrbekova	Doctor of Pedagogic Sciences, Professor (Kazakhstan)
N. Kheladze	Candidate of Chemical Sciences (Georgia)
J. Talaspayeva	Candidate of Philological Sciences, Professor (Kazakhstan)
B. Chernov	Candidate of Pedagogic Sciences, Professor (Ukraine)
V. Amrakhov	Candidate of Economic Sciences, docent (Azerbaijan)
K. Mkrtchian	Candidate of Technical Sciences, docent (Armenia)
V. Stati	Candidate of Juridical Sciences, docent (Moldova)
K. Bugaevskiy	Candidate of Medical Sciences, docent (Ukraine)
G. Tsybulko	Candidate of Pedagogic Sciences, docent (Ukraine)
N. Iaronova	Candidate of Technical Sciences (Uzbekistan)

Actual scientific research in the modern world // Journal. - Pereiaslav, 2022. - Issue 9(89), p. 2 – 158 p.

Language: українська, русский, english, қазақша, o'zbek, limba română.

UDC 001.891(100) «20»

BBK 72.4

A43

© NGO THE INSTITUTE FOR SOCIAL TRANSFORMATION, 2022

© Authors, 2022

TABLE OF CONTENTS

SECTION: BIOLOGY SCIENCE

Салманова Раифа Камил кызы (Нахчыван, Азербайджан) СБОР И ОХРАНА ГЕНОФОНДА ИЗУЧАЕМЫХ ВИДОВ СЕМЕЙСТВА ORCHIDACEAE JUSS	6
--	---

SECTION: EARTH SCIENCE

Арсененко Ірина Анатоліївна, Донець Ірина Анатоліївна, Донченко Лариса Михайлівна (Мелітополь, Україна) МІСЦЕ І ЗНАЧЕННЯ МІНЕРАЛЬНИХ ПІДЗЕМНИХ ВОД В РЕКРЕАЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	10
Левада Ольга Михайлівна, Непша Олександр Вікторович, Прохорова Лариса Анатоліївна (Мелітополь, Україна) ОСНОВНІ ГЕОЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	17
Непша Олександр Вікторович, Гришко Світлана Вікторівна, Зав'ялова Тетяна Василівна (Мелітополь, Україна) МЕЛІЮРАЦІЯ ГІДРОМОРФНИХ ҐРУНТІВ В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	20

SECTION: MEDICAL SCIENCE

Asadov Elsavar, Seyidov Mursal (Nakhchivan, Azerbaijan) PROPOLIS-BASED ORAL AND NASAL SPRAYS	26
Адильбеков Абиьлкасым (Астана, Казахстан) АДЕНТИЯ НЕУТОЧНЕННАЯ В ОРТОПЕДИЧЕСКОЙ СТОМАТОЛОГИИ	32
Бугаевский Константин Анатольевич (Николаев, Украина) УИЛЬЯМ ГАРВЕЙ И МИГУЭЛЬ СЕРВЕТ И ОТКРЫТИЕ ИМИ СИСТЕМЫ КРОВООБРАЩЕНИЯ, В ОТРАЖЕНИИ СРЕДСТВ КОЛЛЕКЦИОНИРОВАНИЯ	36
Бугаевский Константин Анатольевич (Николаев, Украина) ВКЛАД В МИРОВОЮ АНАТОМИЮ ЛЕОНАРДО ДА ВИНЧИ, В ОТРАЖЕНИИ СРЕДСТВ КОЛЛЕКЦИОНИРОВАНИЯ	51
Бугаевский Константин Анатольевич (Новая Каховка, Украина) КОЛЛЕКЦИОННЫЕ МАТЕРИАЛЫ О ПРОТЕКАНИИ ПАНДЕМИИ COVID-19 В МИРЕ: СЕНТЯБРЬ 2022 ГОДА	58
Козар Юрій Юрійович (Рівне, Україна) РОЛЬ ТРАНСПЛАНТ-КООРДИНАТОРА В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ТРАНСПЛАНТОЛОГІЇ.....	76
Искаков Е.А., Омарбаев Р.Т., Ермаганбетов Е.М., Тургунбаев Т.Н., Касымов Б.Г. Нугуманов Р.М. (Нур-Султан, Казахстан) ТРАНСПЛАНТАЦИЯ МЕЗЕНХИМАЛЬНЫХ СТЕВЛОВЫХ КЛЕТОК ПРИ ЭРЕКТИЛЬНОЙ ДИСФУНКЦИЮ У ПАЦИЕНТОВ С САХАРНЫМ ДИАБЕТОМ (ЛИТОБЗОР).....	82

Исмагулова Асемгуль, Соколовская Юлия, Алшимбаева Зарина, Сарсекеева Назгуль Есентаевна (Караганда, Казахстан)	
КОРОНОВИРУСНАЯ ИНФЕКЦИЯ БЕРЕМЕННЫХ	94
Садыкова Арайлым Сагатбековна, Жунусова Айгерим Тлеккабыловна (Астана, Казахстан)	
СОВРЕМЕННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В ДЕТСКОЙ СТОМАТОЛОГИИ	98

SECTION: PHYSICAL CULTURE

Protsenko Andrii, Kotova Olena, Kyriienko Oleksandr, Sukhanova Hanna (Melitopol, Ukraine)	
INFLUENCE OF FITNESS TECHNOLOGIES ON SPORTS ACTIVITIES OF STUDENTS	102
Балхашов Дауренбек Тойшыбекович, Серимбетов Жанболат Шегебаевич, Рахымбаев Белай Оспанович, Аманбаева Қадиша, Әбубәкір Саят, Бердикарим Бақдаулет (Шымкент, Қазақстан)	
СПОСОБЫ И ВИДЫ ОБУЧЕНИЯ ГИМНАСТИЧЕСКИМ УПРАЖНЕНИЯМ	106
Вострокнутов Леонід Дмитрович, Голенкова Юлія Валеріївна, Русанов Руслан Олександрович (Харків, Україна)	
МЕТОДИКА ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЮНИХ БОРЦІВ ГРЕКО-РИМСЬКОГО СТИЛЮ	110
Заморський Артем Юрійович (Вінниця, Україна)	
ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА БОРЦІВ ГРЕКО-РИМСЬКОГО СТИЛЮ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ ІГРОВОГО МЕТОДУ	119
Конарбаев Жусипбек Озбекевич, Акылбек Жанар Набиевна, Тұрмаханбет Гұлжан Қапланбекқызы, Бекбердиев Бекболат, Темірхан Дидар, Жұмахан Мадияр (Қазақстан, Шымкент)	
ФОРМИРОВАНИЕ И РАЗВИТИЕ ВОЛЕЙБОЛЬНЫХ И БАСКЕТБОЛЬНЫХ ИГР НА УРОКАХ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ В ШКОЛЕ	123
Маслова Олена Володимирівна, Богданович Лариса Владиславівна, Коломієць Тетяна Василівна, Чернікова Ольга Олександрівна Коломієць Андрій Олександрович,	
Кращенко Дарина Миколаївна (Київ, Україна)	
ЕКОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД У ПРОЦЕСІ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ ПРИ ЗВЕДЕННІ ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНИХ СПОРУД	126
Рачок Марина Миколаївна, Калугін Ігор Григорович, Ельцов Денис Сергійович (Київ, Україна)	
САМООЦІНКА ВЛАСНИХ ПРОФЕСІЙНО ВАЖЛИВИХ ЯКОСТЕЙ ТА ВМІНЬ ТРЕНЕРІВ	130
Рачок Марина Миколаївна, Коваленко Олена Валеріївна, Ельцов Денис Сергійович (Київ, Україна)	
ОЦІНКА ПРОФЕСІЙНО ВАЖЛИВИХ ЯКОСТЕЙ ТА ВМІНЬ ТРЕНЕРІВ СВОЇМИ ПІДОПІЧНИМИ	133

Рачок Марина Миколаївна, Калугін Ігор Григорович, Коваленко Олена Валеріївна (Київ, Україна) ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА САМООЦІНКИ І ОЦІНКИ ПРОФЕСІЙНО ВАЖЛИВИХ ЯКОСТЕЙ ТА ВМІНЬ ТРЕНЕРІВ.....	137
Сарсембаев Айдос Бексеитович, Тоқберген Нұрлан Салқынбекұлы, Айсағалиев Бауржан Тасбулатович, Уразалиева Қаламқас, Тағай Дияна, Байсеітгова Айдын (Шымкент, Қазақстан) ЗНАЧЕНИЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ НАЦИОНАЛЬНЫХ СПОРТИВНЫХ ИГР В УЧЕБНО-ВОСПИТАТЕЛЬНОМ ПРОЦЕССЕ.....	141
Футорний Сергій Михайлович, Шахліна Лариса Ян-Генріхівна, Маслова Олена Володимирівна, Оксамитна Людмила Федорівна, Гопей Максим Миколайович, Семенко Дарія Леонідівна (Київ, Україна) СПЕЦІАЛЬНО АДАПТОВАНІ ЕКОЛОГІЧНІ РУХЛИВІ ІГРИ У ПСИХОФІЗИЧНОМУ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ З ВАДАМИ СЛУХУ.....	144
Цигаєнко Олег Іванович, Першегуба Ярослав Володимирович, Склярєва Наталія Анатоліївна, Редько Наталія Олександрівна, Константиновський Денис Романович, Гандей Олег Володимирович (Київ, Україна) МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОЇ МОТИВАЦІЇ ЗДІЙСНЕННЯ ПРИРОДООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ	148
Мухамбеткалиева Гульнар Горькиєвна, Кондратенко Светлана Анатольєвна, Горбунова Тамара Юрьєвна, Манапов Ядикар Ялкунжанович (Алматы, Казахстан) ФОРМЫ И РАЗНОВИДНОСТИ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ	151
Мухамбеткалиева Гульнар Горькиєвна, Кондратенко Светлана Анатольєвна, Горбунова Тамара Юрьєвна, Манапов Ядикар Ялкунжанович (Алматы, Казахстан) ИННОВАЦИОННЫЕ МЕТОДЫ ОБУЧЕНИЯ В КАЗАХСКОМ АГРАРНОМ ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКОМ УНИВЕРСИТЕТЕ	154

УДК 796+502

Маслова Олена Володимирівна, Богданович Лариса Владиславівна,
Коломієць Тетяна Василівна, Чернікова Ольга Олександрівна
Коломієць Андрій Олександрович, Кращенко Дарина Миколаївна
Національний університет фізичного виховання і спорту України
(Київ, Україна)

ЕКОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД У ПРОЦЕСІ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ ПРИ ЗВЕДЕННІ ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНИХ СПОРУД

Анотація. У статті представлено результати вивчення методів та підходів управління землекористуванням з екологічної сторони при будівництві споруд фізичної культури і спорту; представлено результати екологічної оцінки землекористування двадцяти чотирьох фізкультурно-спортивних споруд міста Києва.

Ключові слова: землекористування, навколишнє середовище, фізкультурно-спортивні споруди, експлуатація.

Maslova Olena V., Bogdanovich Larisa V., Kolomiets Tetyana V.,
Chernikova Olga Ol., Kolomiets Andrii Ol., Krashchenko Darina M.
National University of Ukraine on Physical Education and Sport
(Kyiv, Ukraine)

ECOLOGICAL APPROACH IN THE PROCESS OF LAND USE IN THE CONSTRUCTION OF PHYSICAL AND SPORTS FACILITIES

Abstract. The article presents the results of studying the methods and approaches of land use management from the ecological side during the construction of physical culture and sports facilities; the results of the ecological assessment of land use of twenty-four physical culture and sports facilities in the city of Kyiv are presented.

Key words: land use, environment, physical culture and sports facilities, exploitation.

Актуальність. Збереження біорізноманіття є основою сталого розвитку і передбачає забезпечення збереження різноманітності видів та екосистем, стале управління живими природними ресурсами та підтримання здорових функціонуючих екосистем. Збереження також визнає, що біорізноманіття може забезпечити важливі соціальні та культурні переваги людям, які є невід'ємною частиною цих екосистем. Однак, незважаючи на те, що екосистемні послуги, що базуються на біорізноманітті, складають основу для нашого спільного здоров'я, багатства та добробуту, останні аналізи показують, що рівень втрати біорізноманіття перейшов «безпечні межі» для людства [6, 9].

Спорт часто тісно пов'язаний з великим природою. В самих ранніх втіленнях природний ландшафт був полем гри, тоді як сьогодні успіх деяких видів спорту на відкритому повітрі залежить від природних ландшафтів. Визнання цих залежностей, а також прагнення зробити спорт більш екологічно чистим, призвело до підвищеного

інтересу до стійкого розвитку та збереження спорту серед федерацій спорту, урядів, приватного сектору та природоохоронної спільноти [5, 8].

Сьогодні будівництво і введення в експлуатацію спортивних комплексів вимагають за діяння все більшої території, що чинить значне навантаження на існуючі екосистеми, ставить під загрозу численні види тварин та рослин, спричиняє втрату природних ландшафтів [2, 7].

Формулювання мети і завдань досліджень. Мета роботи – вивчити методи та підходи управління землекористуванням з екологічної сторони при будівництві споруд, установ та закладів фізичної культури і спорту.

Методи та організація досліджень. Для вирішення поставленої мети дослідження нами були використані наступні методи: аналіз і узагальнення даних спеціальної науково-методичної літератури та моніторинг інформаційних ресурсів мережі Інтернет, що в основі включили понятійно-термінологічний аналіз й теоретико-методологічний аналіз, педагогічний експеримент.

Робота виконана на основі аналізу та узагальнення даних спеціалізованої літератури вітчизняних та зарубіжних фахівців у галузі науково-методичного та організаційного забезпечення управління системою охорони навколишнього середовища при функціонуванні спортивно-фізкультурних споруд з використанням теоретичного аналізу та моніторингу інформаційних даних мережі Інтернет.

Результати досліджень та їх обговорення. Аналіз основних концептуальних екологічних тактик дав нам можливість визначити перспективи щодо стратегії сталого розвитку при поєднанні спорту та довкілля [1, 10].

Перша – це перспектива «*Inside-Out*», коли управлінець організації розуміє, як її діяльність впливає на навколишнє середовище [3, 4].

Друга – «*Outside-In*», де зовнішні екологічні проблеми та пов'язані з ними питання впливають на діяльність організації [3, 4].

У практиці фізичної культури і спорту більшість концептуалізацій включають перспективу «*Inside-Out*», що окреслює ряд основних проблемних питань екологічного управління діяльністю спортивних споруд, в тому числі і землекористування: вибір ділянки з урахуванням природного ландшафту території; визначення приналежності території до певного виду екосистеми (природна, антропогенна); врахування кількісного та якісного складу біорізноманіття флори і фауни території будівництва спортивної споруди або комплексу; проектування, укладання і введення в експлуатацію технічних комунікацій з урахуванням принципів енергозбереження; генералізація та утілізація будівельного сміття; урахування специфіки ресурсовикористання спорудою у майбутньому, особливостей створення штучного снігу, використання пестицидів для боротьби з популяціями комах і збереження трав'яних газонів, що в цілому суттєво змінює склад ґрунтів [3, 4].

Екологічний моніторинг територій 24 фізкультурно-спортивних споруд міста Києва дав нам можливість виокремити основні підходи у тактиці землекористування стратегії екологічного управління спортивною спорудою: розташування земельної ділянки в окремій екосистемі; архітектура та специфіка проектування споруди; застосування екологічнобезпечних та енергозберігаючих технологій при зведенні

споруди; використання вторинно перероблених будівельних та технічних матеріалів; вплив споруди на біорізноманіття території її розташування; особливості експлуатації споруди.

Результати екологічного моніторингу відповідно до визначених нами підходів землекористування при управлінні діяльністю спортивної споруди показали, що:

- ландшафт території всіх оглянутих споруд був повністю модифікований;
- у 50 % спортивних споруд під час їх проектування і зведення було враховано принцип природного простору та включені елементи екодизайну;

- лише у 25 % спортивних споруд застосовуються природоохоронні та енергозберігаючі технології: система зрошування газонів і повторної фільтрації води; контроль за сортуванням та утилізацією сміття; огороження території від загальної зони екосистеми із зазначенням правил поведінки та користування природними ресурсами; заборона на використання пестицидів та гербіцидів під час догляду за трав'яним покриттям тощо;

- під час зведення лише 12,5 % спортивних споруд було використано будівельні матеріали вторинного переробленого сміття;

- також при експлуатації 12,5 % спортивних споруд дотримано всіх норм щодо шумоізоляції, використання енергозберігаючих технологій освітлення, опалення, водокористування.

Висновки. Представлені нами підходи і методи системи управління діяльністю спортивної споруди включають пункти практичних рекомендацій нашої роботи, зокрема: заходи щодо пом'якшення негативних наслідків землекористування будуть значно складнішими для спортивних споруд у природних місцях ніж для місць із модифікованим середовищем існування; для нових спортивних споруд для збереження біорізноманіття слід розглядати можливість здійснення додаткових природоохоронних заходів на етапі розгляду проекту спортивної споруди; зниження рівня використання пестицидів при утриманні зелених насаджень призведе до зменшення впливу на довкілля спортивної споруди; найбільший вплив на землекористування є при будівництві гірськолижних схилів або полів для гольфу, де потрібна велика площа земельної ділянки; екологічні програми спортивних споруд підвищують енергоефективність завдяки використанню світлодіодного освітлення та альтернативних джерел енергії. Представлені пункти практичних рекомендацій формують перспективи подальших наших досліджень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Васильченко, О.С., Головач, А.А., Філоненко, О.А., & Черезов, Ю.О. (2018). Взаємовплив екології навколишнього середовища та спорту. *Державної пенітенціарної служби*, (2018), 8.
2. Грибан, Г.П., & Сметанникова, Т.В. (2017). Сучасний спорт і екологія навколишнього середовища. *Біологічні дослідження –2017*, 413-415.
3. Імас, Є.В., Циганенко, О.І., Футорний, С.М., & Ярмолюк, О.В. (2018). Екологія спорту: монографія. 256 с.
4. Маслова, О.В., Склярова, Н.А., Волошина, В.С., Коломієць, А.О., & Рабчук, Я.П. (2020). Сравнительная характеристика зеленых стандартов строительства и их

- рекомендации для сферы физической культуры и спорта. *Актуальные научные исследования в современном мире*, (12-9), 175-180.
5. Маслова, О.В., Склярова, Н.А., Бессмертна, Д.В., Гутевич, Ю.А., & Волошина, В.С. (2021). Экологический дизайн в свете современных тенденций развития сферы физической культуры и спорта. *Актуальные научные исследования в современном мире*, (6-3), 160-163.
 6. Склярова, Н.А., Бессмертная, Д.В., Сушкова, К.Г., Удод, С.С., Жижжун, К.О., & Мудрак, Д.С. (2020). Мировой опыт внедрения зеленых стандартов в строительстве спортивных сооружений. *Актуальные научные исследования в современном мире*, (6-5), 137-141.
 7. Склярова, Н.А., Бессмертная, Д.В., Сушкова, Е.Г., Удод, С.С., Жижжун, Е.О., & Мудрак, Д.С. (2020). Характеристика современных программ, систем сертификации и норм зеленых стандартов при строительстве спортивных сооружений. *Актуальные научные исследования в современном мире*, (5-6), 107-110.
 8. Циганенко, О. І., Маслова, О.В., Утвенко, А.О., Дайнека, М.А., Гутевич, Ю.А., & Волошина, В.С. (2021). Экологический мониторинг рекреационно-оздоровительных и спортивно-физкультурных зон города Киева. *Актуальные научные исследования в современном мире*, (5-3), 153-156.
 9. Environmental Health Perspectives. Environews. Putting the Earth in Play: Environmental Awareness and Sports [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://ehp.niehs.nih.gov/doi/full/10.1289/ehp.114-a286>
 10. CSR in Sport: Investigating environmental sustainability in UK Premier League Football Clubs [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://pdfs.semanticscholar.org/661a/7cf7302c5c9e9a193ae3d03097ce015422de.pdf>